

TEMAT	Czy ja nadal śnię?
AUTORKI SCENARIUSZA	Iwona Filip Joanna Jawiczuk
CZAS TRWANIA	2 x 45 minut
DLA KOGO	Kl. III SP
CELE	<ul style="list-style-type: none"> • znam określenie Światowy Dzień Filozofii i wiem co to za święto • wyjaśnię znaczenie słów „filozofia” i „filozof” • wiem, kim był Kartezjusz • potrafię uzasadnić, dlaczego warto w życiu szukać pewności
METODY	<ul style="list-style-type: none"> • Podające: film „Bajka o snach...”, bajka filozoficzna „Cogito ergo...” • Problemowe (w tym aktywizujące): dyskusja, burza mózgów
ŚRODKI DYDAKTYCZNE	<ul style="list-style-type: none"> • Bajka o snach - Tajemnicza Kuchnia, Ciufcia.pl https://www.youtube.com/watch?v=q1D2NeSa7JM • Sophie Boizard, Cogito ergo sum- myślę, więc jestem. Kartezjusz [w:] Filozofowie dla dzieci, Muchomor, Warszawa 2011, s. 6.
MATERIAŁY DO LEKCJI	<ul style="list-style-type: none"> • Trójkąt/ dzwoneczek • Rekwizyt do ćwiczenia wprowadzającego np. poduszczyk • Kredki, długopisy • wydruki – Karta pracy_Kim jest filozof • wydruk – Karta pracy_marzenia_sny o przyszłości

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

1. **WPROWADZENIE:**

Nauczyciel dzwoni dzwoneczkiem o b. delikatnym dźwięku (trójkąt)

- Zamknijcie oczy i wsłuchajcie się w odgłosy dobiegające z korytarza i zza okna. Wybierzcie jeden dźwięk, odgłos ... i skoncentrujcie się na nim, tylko jego możecie słuchać (2 min) Spróbujcie ułożyć do tego dźwięku/odgłosu... krótką historię. (w myślach)
- Gdy zadzwonię drugi raz - otworzycie oczy.

2. Dokończ zdanie... Dzieci siedzą w kręgu. Nauczyciel pokazuje im np. poduszeczkę prosi o dokończenie zdania:

- „*Gdy zobaczyłem tę rzecz, to pomyślałem o...*”
- Każde dziecko wypowiada swoją myśl i przekazuje rekwizyt następnej osobie.

3. **DYSKUSJA:**

- Jak możemy nazwać taki stan, kiedy w głowie mamy jakąś historię i jednocześnie mamy zamknięte oczy? (*sen*)

Obejrzyjcie filmik „Bajka o snach” i porozmawiajcie o nim. Poniżej pytania pomocnicze.

Bajka o snach - Tajemnicza Kuchnia, Ciufcia.pl

<https://www.youtube.com/watch?v=q1D2NeSa7JM>

- Jakie bywają sny? (straszne, wesołe, smutne, lekkie, płytkie...)
- Jak to się dzieje, że coś nam się śni?
- Czy każdej nocy ma się sny?
- Czy zwierzętom też śnią się sny?
- Co to jest bezsenność?
- Co to znaczy zły sen? Mieć koszmar?
- Czy można sprawić, żeby coś konkretnego, miłego nam się przyśniło?
- Czy sny się powtarzają? Czy zdarzają się sny „w odcinkach”?
- Co jest przeciwieństwem snu?
- Skąd wiemy, że w danej chwili nie śnimy, że jesteśmy na jawie? Jak to można sprawdzić?

CZYM JEST ŚWIATOWY DZIEŃ FILOZOFII?

Poinformuj dzieci, że co roku w trzeci czwartek listopada Filozofia obchodzi swoje święto. Ten jeden dzień w roku został wybrany, aby każdemu przybliżyć, kim jest filozof i czym się zajmuje.

- Zadaj pytanie dzieciom: Czy wiecie kto to jest filozof i co to jest filozofia?
- Napisz na tablicy słowo **FILOZOFIA**, tak aby zaznaczyć, że składa się z dwóch słów. Słowo to pochodzi z języka greckiego i składa się z czasownika *philéō* -miłuję i rzeczownika *sophía* -mądrość

Filozofia to umiślanie mądrości.

- Zastanówcie się i powiedzcie, kim w takim razie jest filozof?

(burza mózgów – Karta pracy Kim jest filozof)

4. KARTEZJUSZ

Na dzisiejszych warsztatach sporo już powiedzieliśmy o snach. Chcę, abyście poznali filozofa, który stał się bardzo sławny, ponieważ dokonał pewnego odkrycia związanego ze snem. Postuchajcie proszę bajki filozoficznej .

- przeczytaj na głos: Sophie Boizard, *Cogito ergo sum - myślę, więc jestem. Kartezjusz* [w:] Filozofowie dla dzieci, Muchomor, Warszawa 2011, s. 6

Zainicjuj dyskusję wokół bajki. Pytania pomocnicze:

- Dlaczego Klara obudziła się zlaną potem? Czy coś, co nie jest rzeczywiste może wywołać w nas uczucia, które są prawdziwe? Podajcie przykłady takich sytuacji (straszny film, koszmar itp.)
- Czy łatwo odpowiedzieć na pytanie : *Skąd mam wiedzieć, czy akurat śnię, czy nie?*
- Klara zaczęła we wszystko wątpić, aż trafiła na coś, w co już nie mogła zwątpić. Co to takiego?

UWAGA!

Warto ułatwić uczniom dyskusję korzystając z:

- zadawania pytań wspierających, motywujących i porządkujących ich myślenie;
- stosowania parafrazy w formie pytań odnosząc się do ich wypowiedzi np. Jak myślisz, czy można to wyrazić w taki sposób...; Czy to, co powiedziałaś, można ująć tak: ... Czy chodzi ci o to, że...?

- trzeba stale pamiętać jednak o tym, że naszym zadaniem w dyskusji jest precyzowanie myśli dziecka, lepsze ich zrozumienie i interpretacja.

Wykonajcie **EKSPERYMENT MYŚLOWY**:

- Zamknijcie oczy i postarajcie się tak jak Klara zmusić do myślenia, że nie myślicie. Co się dzieje w Waszej głowie, czy to zadanie jest wykonalne?

Kartezjusz- filozof o którym Wam wspomniałam, przeprowadził na sobie taki właśnie eksperyment myślowy i napisał: ***Cogito ergo sum- myślę więc jestem***. To że, myślimy i nie jesteśmy w stanie myśleć o tym, że nie myślimy sprawia, że to jest jedną z najpewniejszych rzeczy na świecie.

5. ZOSTAŃ FILOZOFEM

Filozofowi zależy na tym, aby zdobyć pewność, czy to co myśli o świecie jest prawdą, a nie złudzeniem.

Wasze zadanie będzie polegało na tym, abyście wskazali swój zawód o którym marzycie. A kiedy już zdradzicie nam ten sekret będziecie musieli udowodnić czy Wasz zawód przyszłości jest dobrym wyborem.

Nauczyciel w celu prawidłowego wykonania zadania, przed rozdaniem karty pracy rozmawia z dziećmi na temat różnych zawodów, które wykonywali ludzie dawniej, obecnie i te, które mogą być wykonywane w przyszłości. Po dyskusji prosi aby uczniowie samodzielnie, w czasie 15 minut wykonali **kartę pracy marzenia sny o przyszłości**, która ostatecznie pozwała każdemu uczniowi odpowiedzieć na pytania:

- Kim chciałabyś/chciałbyś zostać w przyszłości?
- Jak mogę upewnić się, czy ten zawód jest dla mnie?
- Dlaczego podoba ci się ten zawód?
- Czy ktoś w twojej rodzinie lub ktoś kogo znasz wykonuje ten zawód?

Karta pracy_ marzenia_sny o przyszłości

- Dobieranie cech charakteru i umiejętności do wymarzonego zawodu – zadanie 3

Uczniowie wypisują cztery cechy charakteru i umiejętności potrzebne do wykonywania ich wymarzonego zawodu. Podsumowaniem pracy jest odczytanie przez kilku wskazanych uczniów nazw wymarzonych zawodów i potrzebnych cech charakteru oraz koniecznych umiejętności. Gdy kilku uczniów wybierze ten sam zawód – porównujemy ich zapisy na karteczkach.

- Zawody i narzędzia pracy – zadanie 4

Uczniowie łączą zawody i narzędzia pracy.

Wniosek: Każdy zawód wiąże się z konkretnymi narzędziami, potrzebnymi do jego wykonywania.

ZADANIE – BONUS

Zadanie to nauczyciel może zrealizować w sytuacji, kiedy uczniowie skończą zadania i czują niedosyt zabaw integrujących klasę:

Dlaczego wasz wymarzony zawód jest ważny?

- Uczniowie podają propozycje i uzasadniają swój wybór.
- Gra polega na pokazaniu uczniom 20 rysunków z zawodami (rysunki należy przypiąć do tablicy lub wyświetlić na tablicy tak, aby były dobrze widoczne).
- Dyskusja z argumentowaniem i odpowiedź na pytanie: *Gdybyście z tych pokazanych na rysunkach zawodów musieli wybrać 3, bez których moglibyście się obejść, to które byście wskazali? Dlaczego?*
- Po dyskusji i wybraniu zawodów do odrzucenia, nauczyciel prosi o odrzucenie 3 kolejnych, które też są mniej ważne i uzasadnienie wyboru.
- W ostatniej turze uczniowie muszą odrzucić jeszcze 5 zawodów i także uzasadniają swój wybór.

Wniosek: Zawody, które pozostały, są dla uczniów naszej klasy najważniejsze.

Czy uczniowie każdej klasy III wybiorą tak jak my?

6. PODSUMOWANIE

- Czy ja nadal śnię? – czy w życiu łatwo być wszystkim pewnym? Co należy zrobić, aby szukać pewności? Czy 100% pewność jest możliwa?
- WNIOSEK: Marzenie o przyszłym zawodzie jest jak urzeczywistnianie snu. Warto szukać pewności, że to jest właśnie dla mnie.